

Städer och landsbygder

Typindelning för kommuner och FA-regioner

Förord

Tillväxtverket arbetar för att stärka konkurrenskraften hos företag och för att främja en hållbar utveckling i hela landet. Detta sker genom investeringar, samverkan i olika nätverk och inte minst genom utveckling av kunskap. En del av denna kunskap baseras på statistik som används för planering, uppföljning och som underlag för beslut – både på Tillväxtverket och av andra aktörer.

Typindelningen *städer och landsbygder* används för att fånga grundläggande geografiska förutsättningar i analyser av territoriella skillnader. Sådana förutsättningar kan till exempel vara befolkningstäthet och närhet till städer. Indelningen har visat sig vara användbar i statliga utredningar, myndigheters uppföljning och inom forskning. Därmed är den en viktig del av de kunskapsunderlag som Tillväxtverket tillhandahåller för att möjliggöra regionala analyser.

Tillväxtverket tillhandahåller flera geografiska indelningar. År 2025 uppdaterades indelningen av funktionella analysregioner, och under 2026 har typindelningen av *städer och landsbygder* reviderats. I samband med denna revidering har vi sammanställt denna rapport, som sammanfattar bakgrund, antaganden och olika beräkningssteg i syfte att förtydliga metodiken bakom typindelningen.

Arbetet genomfördes av Gustaf Norlén och Wolfgang Pichler som också var projektledare.

Karolina Windell

Avdelningschef
Kunskapsutveckling och analys

Wolfgang Pichler

Analytiker

Sammanfattning

Typindelningen *städer och landsbygder* används av statliga myndigheter, forskare och i utredningar för att tillföra ett territoriellt perspektiv i analyser och beskrivningar. För att bibehålla en hög grad av aktualitet uppdaterar Tillväxtverket typindelningen regelbundet. Den senaste uppdateringen genomfördes våren 2026.

Behovet av olika geografiska indelningar varierar beroende på syfte och frågeställning. Vi bedömer att indelningen i kommuner och Funktionella analysregioner (FA-regioner) är relevant och även i fortsättningen kommer att ha stor praktisk nytta för många användare. Kommuner och FA-regioner används därför som geografiska grundenheter även i den uppdaterade typindelningen.

Indelningen bygger på två geografiska huvudkriterier: befolkningstäthet och befolkningens närhet till större städer. Beräkningarna utgår från så kallade kilometerrutor, Tillväxtverkets GIS-plattform Pupos och statistiska tätorter. I rapporten beskriver vi indelningens antaganden och tröskelvärden mer i detalj. Med detta vill vi öka indelningens transparens och göra den mer träffsäker att använda.

Kommuner och FA-regioner delas in i tre typer baserat på hur stor andel av befolkningen som bor i tätbefolkade områden:

Indelning av kommuner i tre typer

1. **Storstadskommuner är kommuner**
 - där minst 80 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden
 - som ingår i ett sammanhängande område av kommuner med totalt minst 500 000 invånare.
2. **Blandade kommuner** är kommuner
 - där mer än 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden.
 - som inte räknas som storstadskommuner.
3. **Landsbygdskommuner** är kommuner där högst 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden.

Indelning av FA-regioner i tre typer

1. **Storstads-FA-regioner** är FA-regioner med en befolkning på minst 500 000 invånare.
2. **Blandade FA-regioner** är FA-regioner med blandade bosättningsstrukturer
 - där mer än 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden.
 - som inte räknas som storstads-FA-regioner.
3. **Landsbygds-FA-regioner** är FA-regioner där högst 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden.

I en utvidgad indelning i sex typer tar man även hänsyn till befolkningens närhet till större städer:

Indelning av kommuner i sex typer

1. **Storstadskommuner** är kommuner
 - där minst 80 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden
 - som ingår i ett sammanhängande område av kommuner med totalt minst 500 000 invånare.
2. **Täta blandade kommuner** är kommuner där
 - mer än 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden

- minst 50 procent av befolkningen kan ta sig till en större stad på mindre än 45 minuter med bil
 - och som inte räknas som storstadskommuner.
3. **Glesa blandade kommuner** är kommuner där
 - mer än 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden
 - mindre än 50 procent av befolkningen kan ta sig till en större stad på mindre än 45 minuter med bil.
 2. **Tätortsnära landsbygdskommuner** är kommuner där
 - högst 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden
 - minst 50 procent av befolkningen kan ta sig till en större stad på mindre än 45 minuter med bil.
 4. **Glesa landsbygdskommuner** är kommuner där
 - högst 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden,
 - mindre än 50 procent av befolkningen kan ta sig till en större stad på mindre än 45 minuter med bil.
 5. **Mycket glesa landsbygdskommuner** är kommuner där
 - det inte finns några tätbefolkade områden
 - befolkningen har i genomsnitt mer än 90 minuters resa med bil till en större stad.

Indelning av FA-regioner i sex typer

1. **Storstads-FA-regioner** är FA-regioner med en befolkning på minst 500 000 invånare.
2. **Täta blandade FA-regioner** är FA-regioner där
 - mer än 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden
 - minst 50 procent av befolkningen kan ta sig till en större stad på mindre än 45 minuter med bil
 - och som inte räknas som storstads-FA-region.
3. **Glesa blandade FA-regioner** är FA-regioner där
 - mer än 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden
 - mindre än 50 procent av befolkningen kan ta sig till en större stad på mindre än 45 minuter med bil.
4. **Tätortsnära landsbygds-FA-regioner** är FA-regioner där
 - högst 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden
 - minst 50 procent av befolkningen kan ta sig till en större stad på mindre än 45 minuter med bil.
5. **Glesa landsbygds-FA-regioner** är FA-regioner där
 - högst 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden
 - mindre än 50 procent av befolkningen kan ta sig till en större stad på mindre än 45 minuter med bil
6. **Mycket glesa landsbygds-FA-regioner** är FA-regioner där
 - det inte finns några tätbefolkade områden
 - befolkningen har i genomsnitt mer än 90 minuters resa med bil till en större stad.

På Tillväxtverkets webbplats kan du ladda ner en förteckning över kommuners och FA-regioners typtillhörighet.

Innehåll

Förord	1
Sammanfattning.....	2
1 Bakgrund.....	5
2 Metod	6
2.1 Geografiska referensramar för data och statistik	6
2.2 Grundtyper i stad-land-indelningen	8
2.3 Indelning i tre kommuntyper	10
2.4 Indelning i tre FA-regiontyper	10
2.5 Nyanserad stad-land-indelning	11
Vad är en större stad?.....	11
Vad innebär närhet till en större stad?.....	14
2.6 Indelning i sex kommuntyper	16
2.7 Indelning i sex FA-regiontyper	16
3 Resultat.....	18
4 Referenser.....	22

1 Bakgrund

Det är inte enkelt att dra entydiga gränser mellan landsbygder och städer. I vardagliga sammanhang har människor förvisso sällan svårt att skilja mellan stad, by och landsbygd, men det uppstår utmaningar när man försöker formulera gemensamma, generellt giltiga och teoretiskt hållbara definitioner.

Både i Sverige och internationellt används därför en rad olika metoder för gränsdragningen i studier och undersökningar.¹ Även i fortsättningen kommer det att finnas behov av att belysa territoriella frågor ur flera perspektiv och i olika sammanhang. Det betyder att typindelningen i denna rapport varken är slutgiltig och perfekt eller avsedd att ersätta andra, mer specifika definitioner.

Samtidigt innebär gemensamma definitioner flera fördelar, även om de inte är perfekta i alla avseenden. Regeringen har därför uttryckt ett behov av en gemensam nationell typindelning för gränsdragningen mellan landsbygder och städer, och Tillväxtanalys har tagit fram ett förslag² som sedan 2017 förvaltas av Tillväxtverket. Indelningen bör ses som ett verktyg för att synliggöra geografiska skillnader och stärka det territoriella perspektivet i analyser. Jämförbarheten mellan data, analyser och beskrivningar ökar, vilket i sin tur förbättrar möjligheterna att identifiera territoriella trender och utforma geografiskt differentierade åtgärder.

Typindelningen bygger i stor utsträckning på samma metoder och principer som används av Eurostat³ och OECD⁴. Det gör det möjligt att relatera utvecklingsmönster på EU- och OECD-nivå till svenska förhållanden. När regional och lokal statistik baseras på formellt erkända, transparenta och metodiskt stabila typindelningar underlättas jämförbarhet och användning inom både statistikproduktion och policyarbete. Betydelsen av en gemensam ansats understryks även av EU:s förordningar på området, vilket ger territoriella typindelningar en tydlig rättslig och metodologisk förankring.

I rapporten redogör vi för de utgångspunkter, antaganden och beräkningar som ligger till grund för den uppdateringen av typindelningen som gjorts under 2026. I ett avslutande kapitel redovisar vi utfallet av uppdateringen på såväl kommuner som FA-regioner.

¹ Granular (2023). Scoping report on European Rural Typologies, D4.6. Version: 31 May 2023.

² Tillväxtanalys (2014). Bättre statistik för en bättre regional- och landsbygdsolitik. Rapport 2024:04.

³ Eurostat (2018). Methodological manual on territorial typologies. 2018 edition.

⁴ OECD (2010): Refinement of the OECD regional typology: the economic performance of remote rural regions in North America and Europe. GOV/TDPC/TI (2010)5.

2 Metod

I kapitlet beskrivs det dataunderlag som används, de tröskelvärden som tillämpas samt de beräkningsmetoder som ligger till grund för typindelningen på olika detaljeringsnivåer. Indelningen baseras på två huvudsakliga kriterier:

- befolkningstäthet, som används för att avgränsa gles- och tätbefolkade områden och identifiera tre grundtyper
- befolkningens avstånd till större städer, vilket ligger till grund för den mer differentierade indelningen.

Kapitlet inleds med ett resonemang om geografiska data och statistik.

2.1 Geografiska referensramar för data och statistik

För att urskilja och analysera platser som städer och landsbygder krävs i många fall en högre geografisk upplösning än kommunnivån. Sveriges kommuner är internationellt sett stora till ytan, och nästan ingen kommun består enbart av täta urbana miljöer eller av enbart glest bebyggd landsbygd. I stället blandas täta och glesa områden i de flesta kommuner. Det gäller i ännu högre grad för FA-regioner, funktionella analysregioner, som är sammanslagningar av kommuner till lokala arbetsmarknadsområden på lång sikt.⁵

Dessa förhållanden kan ses som argument för alternativa geografiska indelningar vid beskrivning av städer och landsbygder. Exempel på sådana indelningar är postkodområden, indelningar i *tätort* och *utanför tätort*, demografiska statistikområden (DeSO) samt regionala statistikområden (RegSO).⁶ Både i Sverige och internationellt används även koordinatsatt statistik i rutor av olika storlek som standard för geografiskt mikrodata.

Alla dessa andra indelningar har sina styrkor och svagheter när det gäller att identifiera och beskriva landsbygder. En avgörande nackdel hos dem alla är dock den begränsade allmänna tillgången till data och statistik på indelningens nivå. Det är nästan bara demografisk och socioekonomisk statistik som finns tillgänglig utan tillgångsrestriktioner till följd av sekretessregler på dessa nivåer. På kommunnivå finns däremot ett betydligt bredare utbud av offentlig statistik och data tillgängligt.

I många sammanhang är det också fullt tillräckligt att beskriva skillnader mellan landsbygder och städer på kommun- eller FA-regionindelningsnivå.⁷ Den bättre tillgången till data och statistik på dessa nivåer väger ofta upp den lägre geografiska upplösningen. Dessutom kanaliseras många statliga investeringar och satsningar via administrativa enheter såsom kommuner och län.

Det är inte heller alltid ändamålsenligt att analysera övergripande nationella mönster med hjälp av mycket detaljerade geografiska data.⁸ I figuren nedan illustreras denna problematik genom ett exempel där befolkningstäthet visas i olika geografiska "upplösningar". Exemplet visar hur nyanser och lokal variation

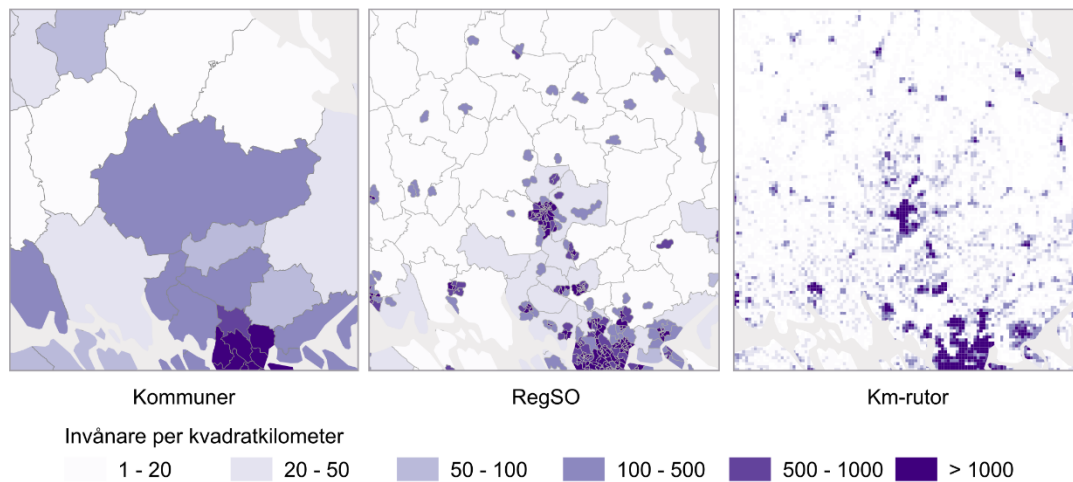
⁵ Tillväxtverket (2025). Funktionella analysregioner 2025. Rapport 0503.

⁶ SCB – [Regionala indelningar](#), besökt 2026-05-18.

⁷ Tillväxtverket (2025). Funktionella analysregioner 2025. Rapport 0503.

⁸ ESPON. The modifiable area unit problem. Final report. ESPON 2000–2006 Program.

visserligen kan gå förlorade i statistik på kommunnivå, men samtidigt kan det vara svårt att få fram ett övergripande mönster på de mer detaljerade nivåerna.

Figur 1 Mäta fenomen med olika indelningar – exempel befolkningstäthet

Detta utesluter dock inte att andra geografiska indelningar behöver användas i andra analyssammanhang, exempelvis för att ge kommuner och regioner möjligheter att belysa förhållanden på specifika områden och platser inom kommuner eller län.

Behovet av olika typer av geografiska indelningar varierar alltså beroende på syfte och frågeställning. Vi bedömer dock att indelningen i kommuner och Funktionella FA-regioner är relevant och även i fortsättningen kommer att ha stor praktisk nytta för många användare. Kommuner och FA-regioner används därför som geografiska grundenheter i den uppdaterade typindelningen.

Indelningen baseras på tre grundtyper av kommuner respektive FA-regioner, och omfattar även en mer differentierad indelning i sex typer. Typindelningen på respektive differentieringsnivå bygger på ett antal specifika antaganden och beräkningssteg, vilka beskrivs i nästa avsnitt.

2.2 Grundtyper i stad–land-indelningen

Befolkningsstatistik fördelad på kilometerrutor

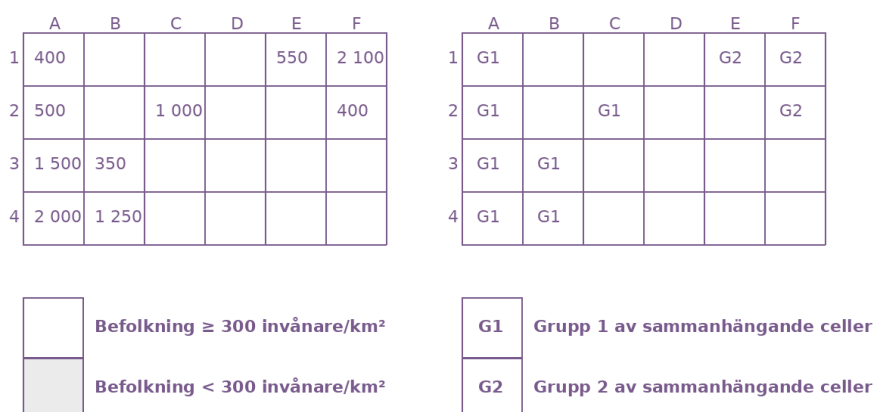
I Sverige har vi sedan länge haft tillgång till geokodad rutstatistik.⁹ Motsvarande statistik finns även i Europa, och det är den som utnyttjas för beräkningen av de tre grundtyperna i indelningen. Med hjälp av kilometerrutor fastställs en koppling till fysiska bosättningsstrukturer, vilket även gör det möjligt att göra beräkningar oberoende av administrativa gränser.

Statistiken över den folkbokförda befolkningen fördelad på kilometerrutor hämtas från SCB:s register över totalbefolkningen (RTB), som uppdateras årligen. Koordinatuppgifter för rutorna hämtas från Lantmäteriets adress- och fastighetsdatabas. En del av de beräkningar som krävs för uppdateringen av typindelningen utförs därför i ett geografiskt informationssystem (GIS).

Beräkning av befolkning i gles- och tätbefolkade områden

För att identifiera tätbefolkade och glesbefolkade områden utgår vi från en EU-förordning om territoriella typindelningar¹⁰ och ett tröskelvärde på 300 invånare per kilometerruta, alltså 300 invånare per kvadratkilometer. I Sverige fanns det 2025 totalt 115 119 befolkade kilometerrutor. Av dessa hade 5 635 kilometerrutor en befolkning på minst 300 invånare, medan 109 484 hade färre än 300 invånare.

Tätbefolkade områden definieras enligt samma förordning som sammanhängande områden av kilometerrutor med minst 300 invånare per ruta och ett totalt invånarantal om minst 5 000 personer. Även rutor som endast berör varandra i ett hörn inkluderas. Detta motsvarar område G1 i Figur 2. Med denna metod identifierade vi 206 tätbefolkade områden i Sverige, fördelade på 189 kommuner. Därefter delade vi in kommunerna i kommuntyper genom att relatera antalet invånare i de tätbefolkade områdena till totalbefolkningen i respektive kommun.

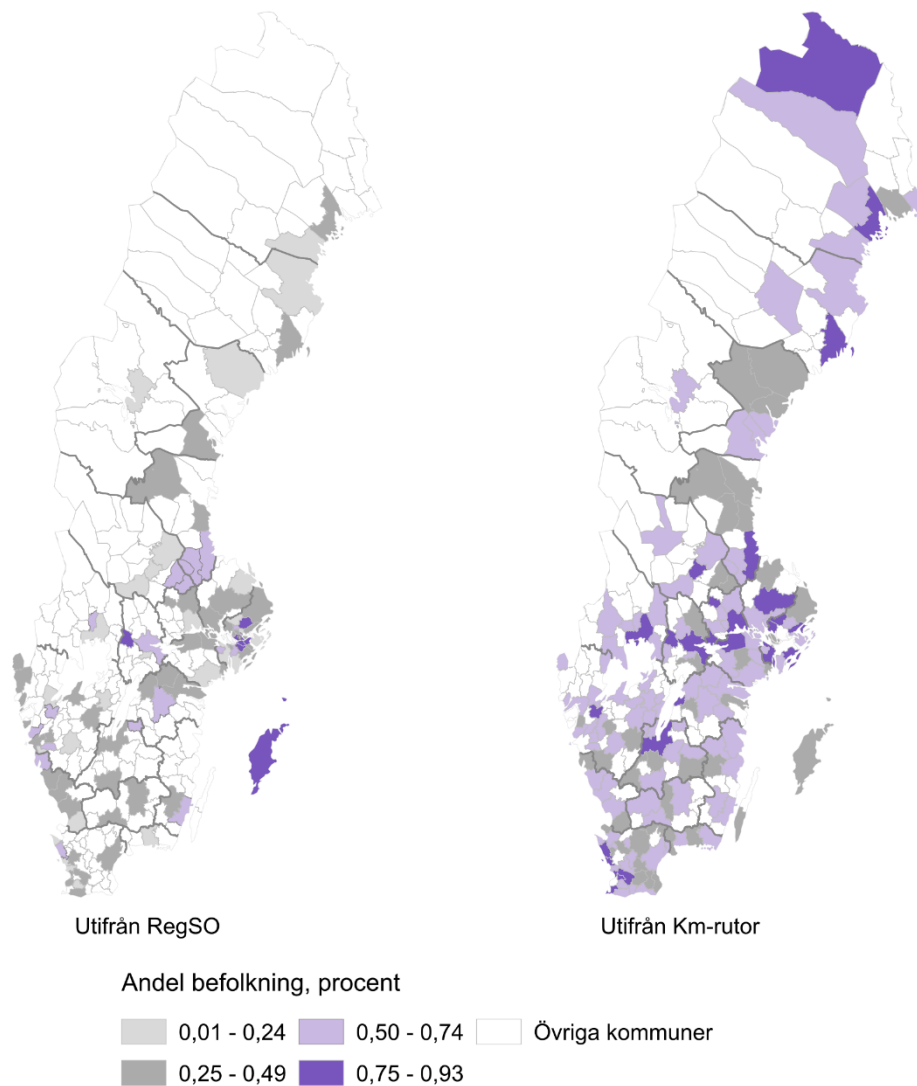

Figur 2. Befolkning i tätbefolkade respektive och glesbefolkade områden, principskiss.
Källa: Eurostat.

⁹ SCB (besökt 2026-05-05): [Öppna geodata för statistik på rutor](#)

¹⁰ Europeiska kommissionen (2019). Kommissionens genomförandeförordning C (2019) 4877 final. Bilaga om enhetliga villkor för en harmoniserad tillämpning av territoriella typindelningar enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003.

Ett alternativ hade varit att använda SCB:s DeSO- eller RegSO-områden, eftersom även dessa redovisa befolkningskoncentrationer och kommunens centralort som separata kategorier. DeSO. Beräkningen av tätbefolkade områden visade dock på relativt stora avvikelser i jämförelse med motsvarande beräkningar baserade på kilometerrutor. Av de 3 363 RegSO-områdena har 480 fler än 5 000 invånare. Dessa områden återfinns emellertid i endast 27 kommuner. Inget av de 6 160 DeSO-områdena har fler än 5 000 invånare (Figur 3).

Figur 3. Andelen av kommunernas befolkning som bor i tätbefolkade områden, procent, enligt RegSO och enligt beräkningar baserade på kilometerrutor.

Anm.: I de kommuner som är vita på kartorna finns inga tätbefolkade områden.

2.3 Indelning i tre kommuntyper

Typindelningen av kommunerna baseras på andelen invånare i tätbefolkade respektive glesbefolkade områden. I Figur 3 redovisas andelen invånare i tätbefolkade områden baserat på den senast tillgängliga befolkningsstatistiken från år 2025. I hälften av kommunerna bor 50 procent av invånarna i sådana områden.

De tre grundtyperna definieras på följande sätt:

Storstadskommuner är kommuner där minst 80 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden och som ingår i ett sammanhängande område av kommuner med totalt minst 500 000 invånare.

Blandade kommuner är kommuner där mer än 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden och som inte klassificeras som storstadskommuner.

Landsbygdskommuner är kommuner där högst 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden.

2.4 Indelning i tre FA-regioner

Indelningen av FA-regioner baseras på samma princip, det vill säga på andelen invånare i tätbefolkade respektive glesbefolkade områden. I 28 av landets 72 FA-regioner bor mer än 50 procent av invånarna i tätbefolkade områden. FA-regionernas geografiska storlek i Stockholm, Göteborg och Malmö innebär dock att det inte går att inkludera kriteriet om att minst 80 procent av befolkningen ska bo i tätbefolkade områden i definitionen av storstads-FA-region.

Storstads-FA-regioner avser FA-regioner med en befolkning på minst 500 000 invånare.

Blandade FA-regioner är FA-regioner där mer än 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden och som inte klassificeras som storstads-FA-regioner.

Landsbygds-FA-regioner är FA-regioner där högst 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden.

2.5 Nyanserad stad–land-indelning

En nyanserad stad–landsbygdsindelning bygger vidare på grundtyperna genom att tillföra ytterligare en dimension, nämligen befolkningens avstånd till större städer. Utöver platser storlek, täthet och befolknings-koncentration anses även närhet till större städer vara viktig för både invånarnas och företagens utveckling.¹¹ För att det ska gå att tillämpa denna dimension behöver begrepp såsom *närhet* och *större stad* definieras. Dessa definitioner baseras delvis på tidigare arbeten från OECD samt från svenska organisationer och myndigheter.

Vad är en större stad?

Städer är platser som kännetecknas av en viss storlek och täthet samt av att de fyller viktiga funktioner för invånare och företag i regionen och dess omland. För att beskriva städernas roll i olika sammanhang används termer som *centralort* och *agglomeration*.

Befolkningsstorleken kan användas som ett övergripande mått på en stads betydelse för sin omgivning. I både OECD:s och Eurostats beskrivningar tillämpas ett tröskelvärde om 50 000 invånare som grund för att en plats ska kallas *större stad* eller *urbant område*.

Befolkningsstorleken är emellertid i hög grad beroende av hur platsen ska definieras avgränsas geografiskt. Beroende på analysens syfte finns flera olika sätt att göra denna avgränsning. I vissa sammanhang kan det vara tillräckligt att likställa staden med den administrativa enhet (kommun), där den ligger. Med detta sätt att räkna hade Sverige 51 städer (kommuner) med fler än 50 000 invånare i slutet av 2025, varav 20 hade fler än 100 000 invånare.

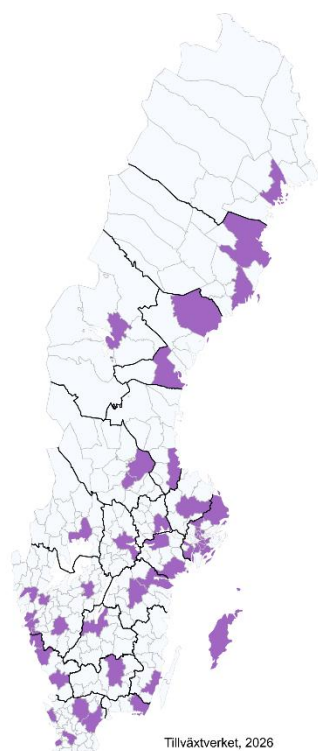
Om samma geografiska avgränsning som ovan (tätbefolkade områden) används för att identifiera städer, resulterar det i att det finns 21 städer med fler än 50 000 invånare i Sverige, och dessa städer sträcker sig över 48 kommuner. Används i stället Eurostats något mer precisa avgränsning av urbana centra¹² återfinns större städer i 33 kommuner. SCB:s tätortsavgränsning från 2023 genererar 23 städer med minst 50 000 invånare, fördelade på 45 kommuner.

Samtliga metoder har för- och nackdelar när det gäller att beräkna städernas fysiska utbredning. Att utgå från kommunens gränser är dock ofta för trubbigt för att på ett rättvisande sätt avspejla den faktiska staden – för mindre städer är kommunerna vanligtvis för stora, medan de för de största städerna ofta är för små. Eurostats metoder eller SCB:s tätortsavgränsning ger en mer exakt avgränsning av städernas fysiska storlek, oberoende av administrativa gränser.

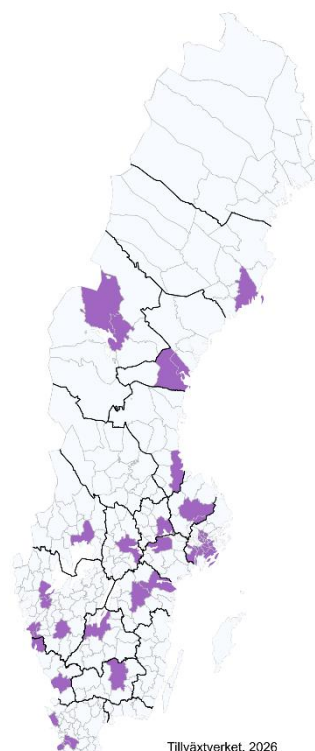
Nedan visas kartor med den geografiska fördelningen av större städer enligt dessa avgränsningsmetoder.

¹¹ Tillväxtverket (2017). Utveckla svenska städer. Rapport 0234.

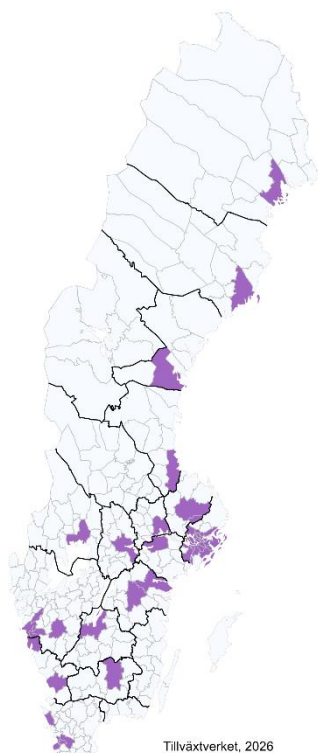
¹² Eurostat (2018). Methodological manual on territorial typologies. 2018 edition. Sida 31.

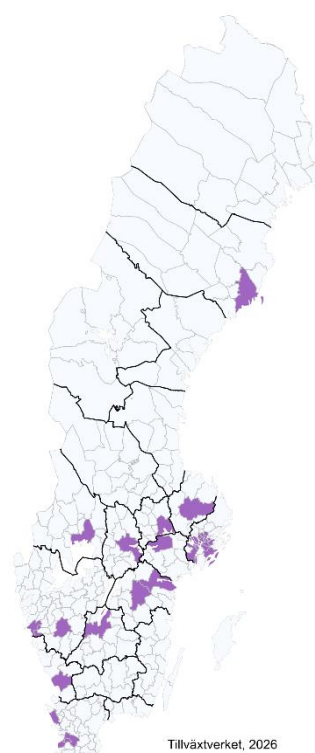
Figur 4. Större städer – kommuner (> 50 000 inv.).

Figur 5. Större städer – Tätorter (> 50 000 inv.).

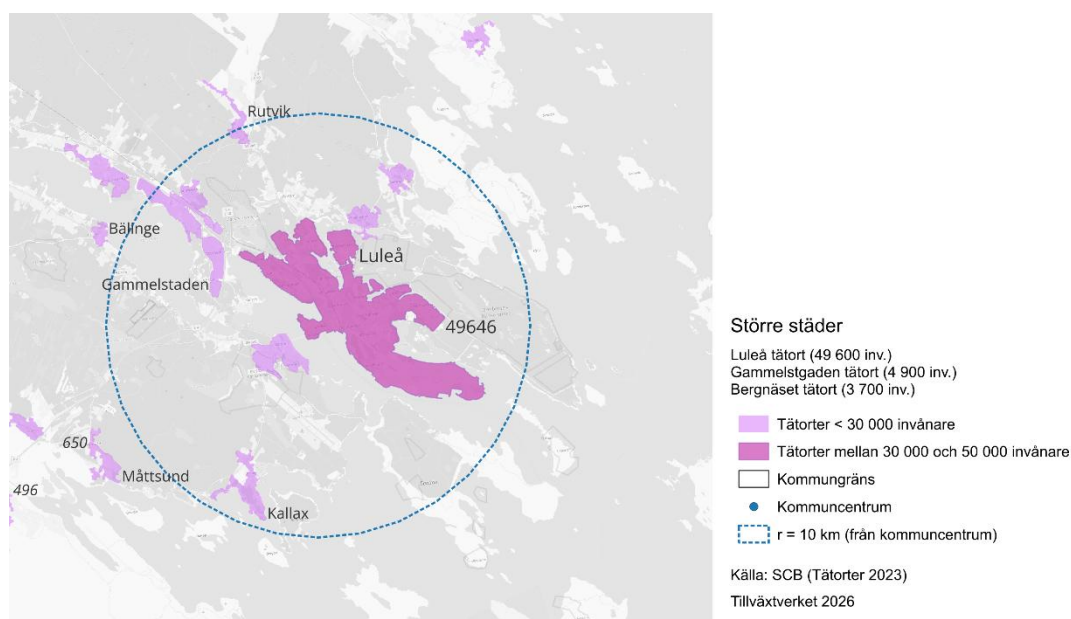
Figur 6. Större städer – Urbana områden (> 50 000 inv.).

Figur 7. Större städer – Urbana centra (> 50 000 inv.).

Vi bedömer att SCB:s tätorter är den mest lämpliga geografiska avgränsningen för *större städer* i detta sammanhang. Förutom att tätortsavgränsningen på ett mer exakt sätt följer orternas fysiska utbredning, har den även en lång historik av praktisk tillämpning i olika typer av indelningar. Vissa tätorter som ur andra synvinklar skulle kunna ses som *större städer* ligger dock under tröskelvärdet om 50 000 invånare. För att indelningen bättre ska spegla verkligheten gjorde vi därför en fördjupad analys av tio tätorter.

När vi inkluderar mindre, kringliggande och i praktiken funktionellt integrerade tätorter, överstiger ytterligare några tätorter tröskelvärdet om 50 000 invånare. Samma metod har använts även i den tidigare versionen av typindelningen.

Figur 8. Större städer – funktionell inkludering av mindre tätorter i omedelbar närhet.

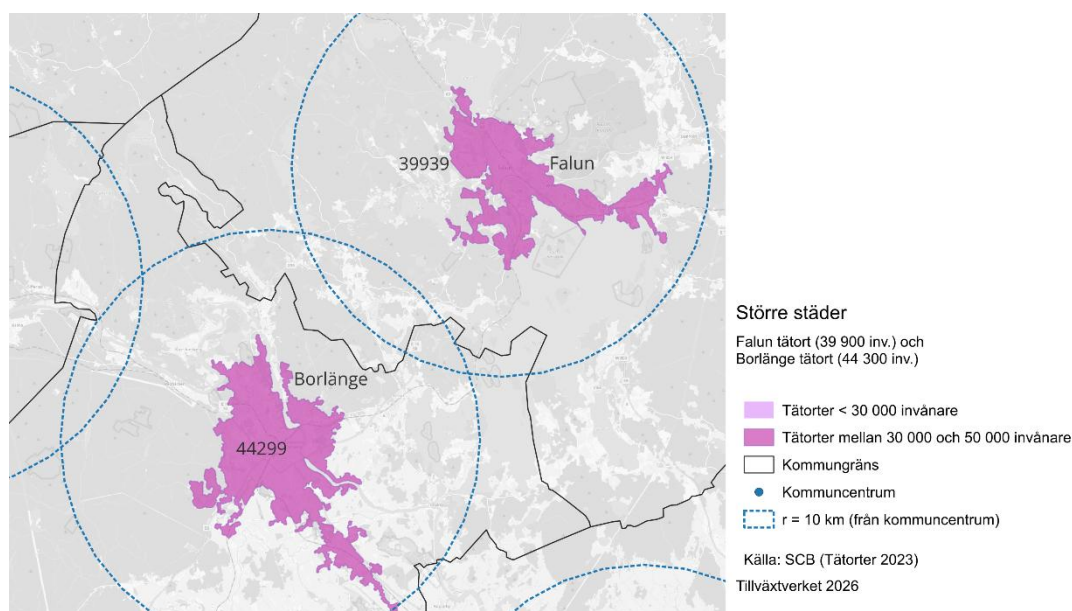
Tätorterna Luleå och Kalmar överstiger med god marginal tröskelvärdet om 50 000 invånare när vi väger samman avstånd och befolkningsstorlek för närliggande mindre tätorter.¹³ Tätorterna Tumba och Lidingö anses också utgöra större städer, på grund av deras omedelbara närhet till tätortsområdet Stockholm. För tätorterna Nyköping, Kristianstad och Skellefteå var resultatet av beräkningen däremot betydligt svagare och räknas därför inte som större städer i typindelningen.

En särskild situation utgör tätorterna Falun och Borlänge, som var för sig ligger under tröskelvärdet. Avståndet mellan dessa orter är dock relativt litet, vilket resulterar i omfattande beräknade utbyten mellan dem.¹⁴ Detta underbyggs även av andra empiriska underlag, som pendlingsströmmar och gemensamma funktioner inom förvaltning, utbildning och näringsliv.¹⁵ Mot denna bakgrund bedömer vi att Borlänge och Falun utgör ett gemensamt urbant område, likvärdigt med andra större städer som Karlstad, Sundsvall och Trollhättan.

¹³ Vi använder en oviktad gravitationsmodell baserad på avstånd och befolkningsstorlek för att skatta styrkan av interaktionen mellan två tätorter. Interaktion= (Befolkning i Tätort 1* Befolkning i Tätort 2/ Avstånd²)

¹⁴ ESPON (2016). Polycentric Territorial Structures and Territorial Cooperation. Policy Brief.

¹⁵ [Översiktsplan för Falu kommun och Borlänge kommun](#), besökt 2026-05-11.

Figur 9. Större tätorter – funktionellt integrerat urbant område.

Vad innebär närhet till en större stad?

Tröskelvärde för närhet till en större stad har satts till en uppskattad resväg med bil på 45 minuter. Detta tröskelvärde förekommer i OECD:s arbeten¹⁶ med klassificering av regioner, och det används även av forskare och myndigheter för att beskriva invånarnas genomsnittliga räckvidd i samband med exempelvis arbetspendling. Det bör påpekas att restiden i praktiken varierar beroende på ärendets art och vilket färdmedel som används. Det finns även skillnader kopplade till exempelvis kön, utbildningsnivå och regiontyp.¹⁷

Det finns relativt stora geografiska områden i Sverige där avståndet till större städer överstiger 45 minuters restid. I flera kommuner i Norrlands inland har befolkningen en genomsnittlig restid på flera timmar till närmaste större stad. Mot denna bakgrund har typindelningen kompletterats med ytterligare ett avståndskriterium om 90 minuter med bil.

Beräkning av närheten till större städer

Beräkningarna av närheten till större städer utgår från Tillväxtverkets geografiska beräkningsmodell¹⁸, baserad på den nationella vägdatasen. Detta förutsätter att tätortsytor representeras av punkter. Befolkningens geografiska fördelning beskrivs utifrån kilometerrutor, på samma sätt som i stad-landsbygdsindelningens grundtyper.

Punkterna som representerar tätorter sätts till respektive kommuns huvudkontor.¹⁹ Dessa är i regel belägna i kommunens centrum och har hög fysisk tillgänglighet för kommuninvånarna. Om flera kommuners huvudkontor är belägna i samma tätort

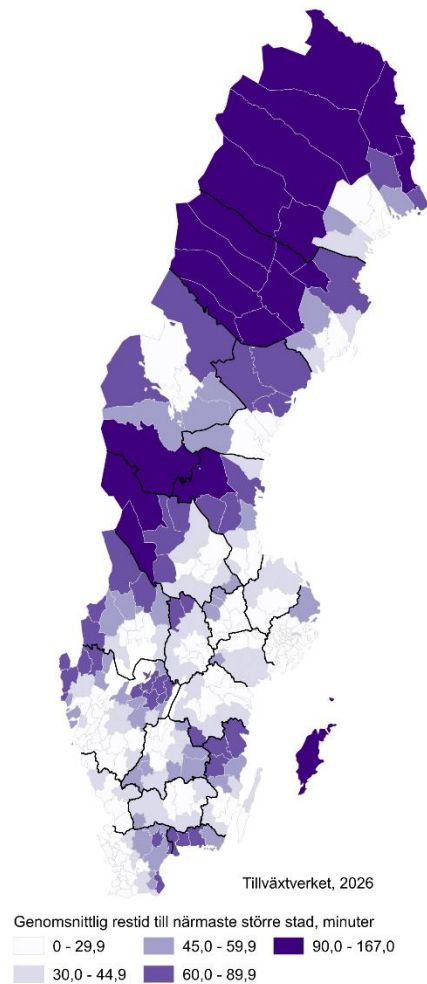
¹⁶ OECD (2010). Refinement of the OECD regional typology: the economic performance of remote rural regions in North America and Europe. GOV/TDPC/TI (2010)5.

¹⁷ Trafikanalys (2018). Perspektiv på resor och möjligheter att resa. Rapport 2018:17.

¹⁸ Tillväxtverket, [Pipos](#), besökt 2026-05-25.

¹⁹ SCB, [Myndighets- och kommunkontor](#), besökt 2026-05-25

används samtliga kommunhuvudkontor. Stockholms tätort omfattar exempelvis nio kommuners huvudkontor. På detta sätt har vi identifierat 42 punkter som kan användas i avståndsberäkningarna.

Figur 10. Genomsnittlig restid (minuter) med bil till närmaste större stad, kommuner. Egna beräkningar.

I Figur 10 redovisas den genomsnittliga restiden till dessa punkter för befolkningen i Sveriges 290 kommuner. Långa avstånd, med en genomsnittlig restid på omkring 90 minuter, återfinns i 20 kommuner i Norrlands inland samt i Gotlands kommun. I sammanlagt 187 kommuner har minst hälften av befolkningen en restid på högst 45 minuter med bil till en större tätort. Denna tätort behöver dock inte nödvändigtvis vara belägen i samma kommun. Beräkningarna av restid genomfördes med hjälp av Tillväxtverkets verktyg för tillgänglighetsberäkningar.

2.6 Indelning i sex kommuntyper

Genom att kombinera de ursprungliga kommuntyperna med kriterierna om närhet till städer med mer än 50 000 invånare får vi fram en utvidgad typindelning med sex kommuntyper.

1. På samma sätt som tidigare är **storstadskommuner** kommuner där minst 80 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden och som ingår i ett sammanhängande område av kommuner med totalt minst 500 000 invånare.

Blandade kommuner delas upp i två kommuntyper:

2. **Täta blandade kommuner** är kommuner där mer än 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden, minst 50 procent av befolkningen kan ta sig till en större stad på mindre än 45 minuter med bil och som inte räknas som storstadskommuner.
3. **Glesa blandade kommuner** är kommuner där mer än 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden och där mindre än 50 procent av befolkningen kan ta sig till en större stad på mindre än 45 minuter med bil.

Landsbygdskommuner delas upp i tre kommuntyper:

4. **Tätortsnära landsbygdskommuner** är kommuner där högst 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden och där minst 50 procent av befolkningen kan ta sig till en större stad på mindre än 45 minuter med bil.
5. **Glesa landsbygdskommuner** är kommuner högst 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden och där mindre än 50 procent av befolkningen kan ta sig till en större stad på mindre än 45 minuter med bil.
6. **Mycket glesa landsbygdskommuner** är kommuner där det inte finns några tätbefolkade områden och där mindre än 50 procent av befolkningen kan ta sig till en större stad på mindre än 45 minuter med bil.

2.7 Indelning i sex FA-regiontyper

På samma sätt kan FA-regionerna delas in i sex typer när närheten till större städer vägs in:

1. **Storstads-FA-regioner** avser som ovan FA-regioner med en befolkning på minst 500 000 invånare.

Blandade FA-regioner delas upp i två FA-regiontyper

2. **Täta blandade FA-regioner** är FA-regioner där mer än 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden, minst 50 procent av befolkningen kan ta sig till en större stad på mindre än 45 minuter med bil och som inte räknas som storstads-FA-region.
3. **Glesa blandade FA-regioner** är FA-regioner där mer än 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden och där mindre än 50 procent av befolkningen kan ta sig till en större stad på mindre än 45 minuter med bil.

Landsbygds-FA-regioner delas upp i tre FA-regiontyper:

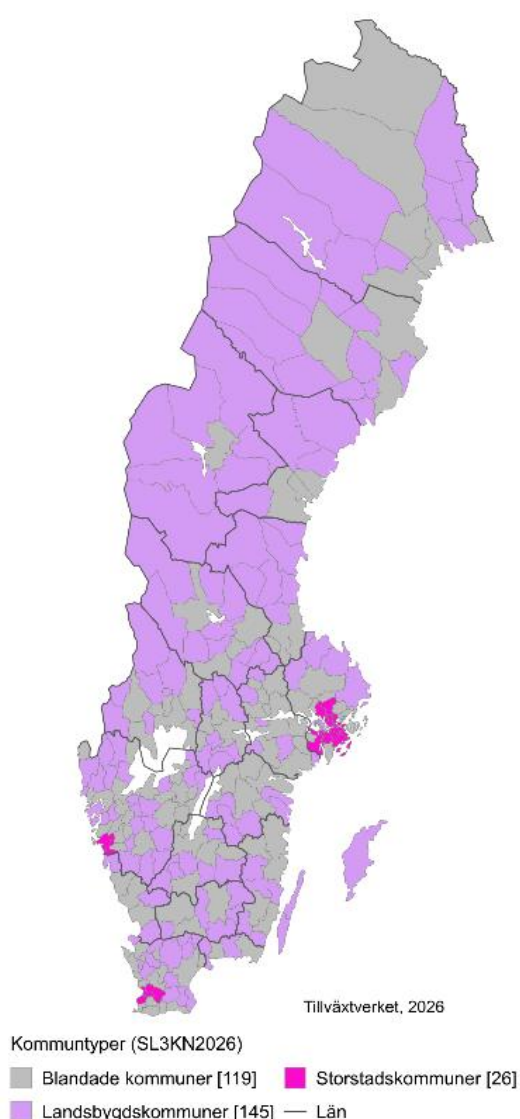
4. **Tätortsnära landsbygds-FA-regioner** är FA-regioner där högst 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden och där minst 50 procent av befolkningen kan ta sig till en större stad på mindre än 45 minuter med bil.
5. **Glesa landsbygds-FA-regioner** är FA-regioner där högst 50 procent av befolkningen bor i tätbefolkade områden och mindre än 50 procent av befolkningen kan ta sig till en större stad på mindre än 45 minuter med bil.

6. **Mycket glesa landsbygds-FA-regioner** är FA-regioner där det inte finns några tätbefolkade områden och där befolkningen har i genomsnitt mer än 90 minuters resa med bil till en större stad.

3 Resultat

I detta kapitel redovisar vi hur Sveriges kommuner och FA-regioner delas in, baserat på den uppdaterade typindelningen. Först presenterar vi indelningen i tre grundtyper, och därefter den utvidgade indelningen i sex typer.

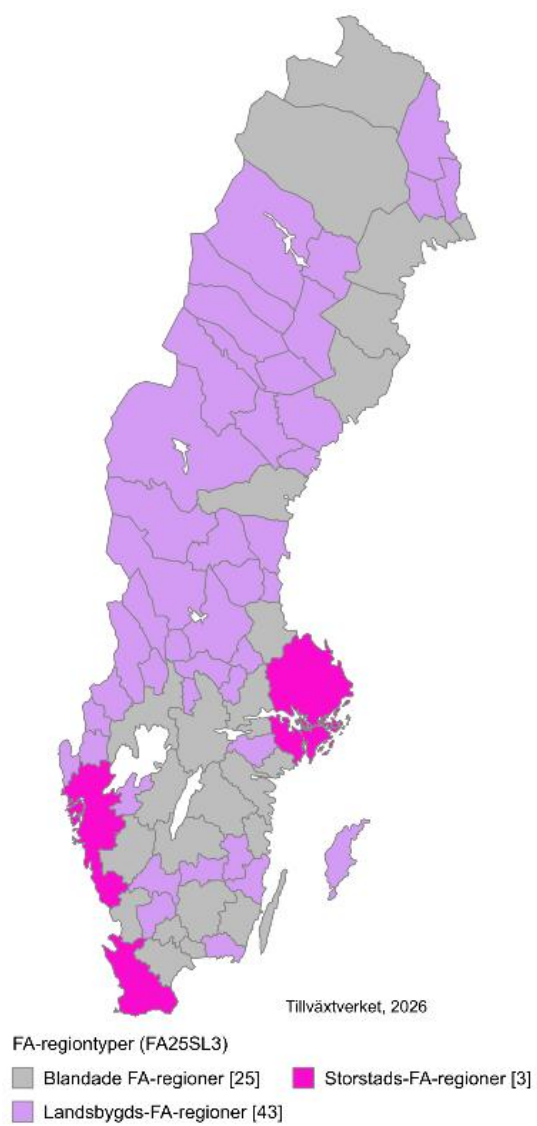
Grundtyperna på kommunnivå kan med fördel kombineras med länsindelningen för att synliggöra inomregionala skillnader på en övergripande nationell nivå.^{20;21} FA-regiontyper på grundnivå används främst i nationella analyser med koppling till regionalekonomiska eller arbetsmarknadsrelaterade frågeställningar. I sådana sammanhang kan övergripande geografiska förutsättningar, som gleshet eller täthet, vara relevanta som analytiska perspektiv eller bakgrundsfaktorer.

Figur 11. Stad-land-indelning i tre kommuntyper, 2026 [antal kommuner].

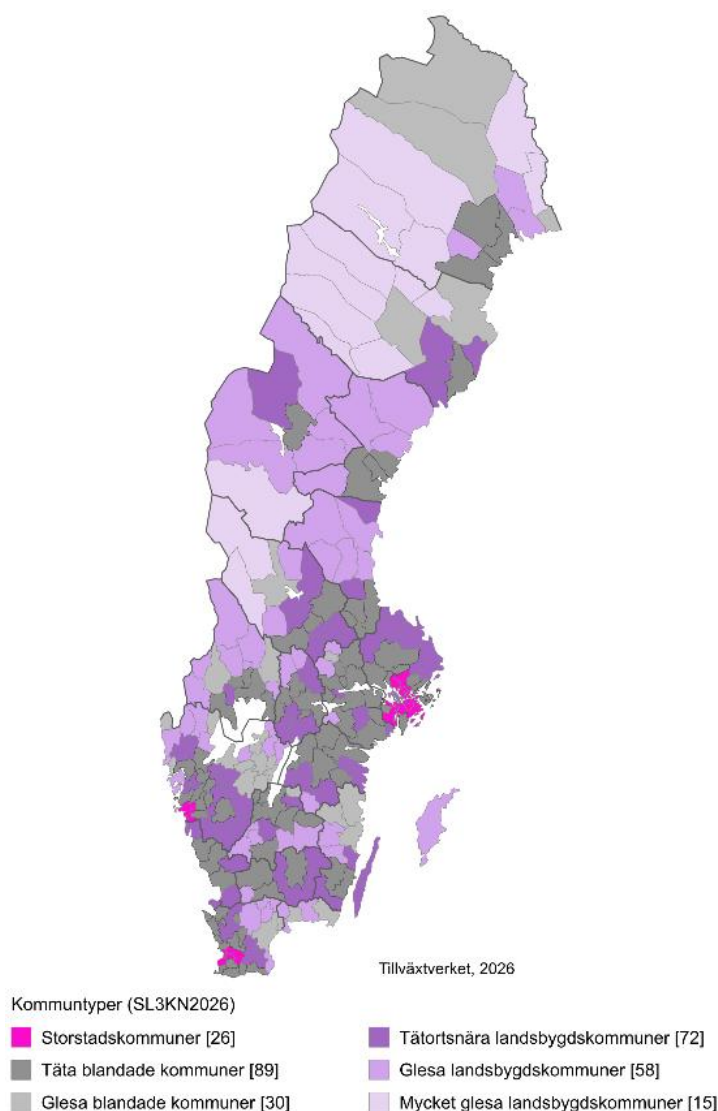
²⁰ För ett exempel se: Tillväxtverket (2025). [Tillstånd och trender för regional tillväxt och utveckling](#). Rapport 0510.

²¹ Tillväxtverket (2022). Mäta regional utveckling. Rapport 0416.

Figur 12. Stad-land-indelning i tre FA-regioner (FA2025), 2026 [antal FA-regioner].

Indelningen av kommuner och FA-regioner i sex typer möjliggör en mer nyanserad beskrivning av geografiska förutsättningar, som gleshet, täthet och närhet till större städer. Den utvidgade indelningen är emellertid mindre ändamålsenlig än grundindelningen för att belysa inomregionala skillnader, eftersom samtliga sex kommuntyper inte finns i alla län. Däremot är den väl lämpad för analyser och uppföljningar av geografiskt betingade skillnader på nationell nivå.^{22, 23, 24, 25, 26, 27}

Figur 13. Stad-land-indelning i sex kommuntyper, 2026 [antal kommuner].

²² Landsbygds- och infrastrukturdepartementet (2026). Ett sammanhållet, robust och konkurrenskraftigt Sverige – framtidens politik för utveckling i landsbygder och regioner (SOU 2026:46).

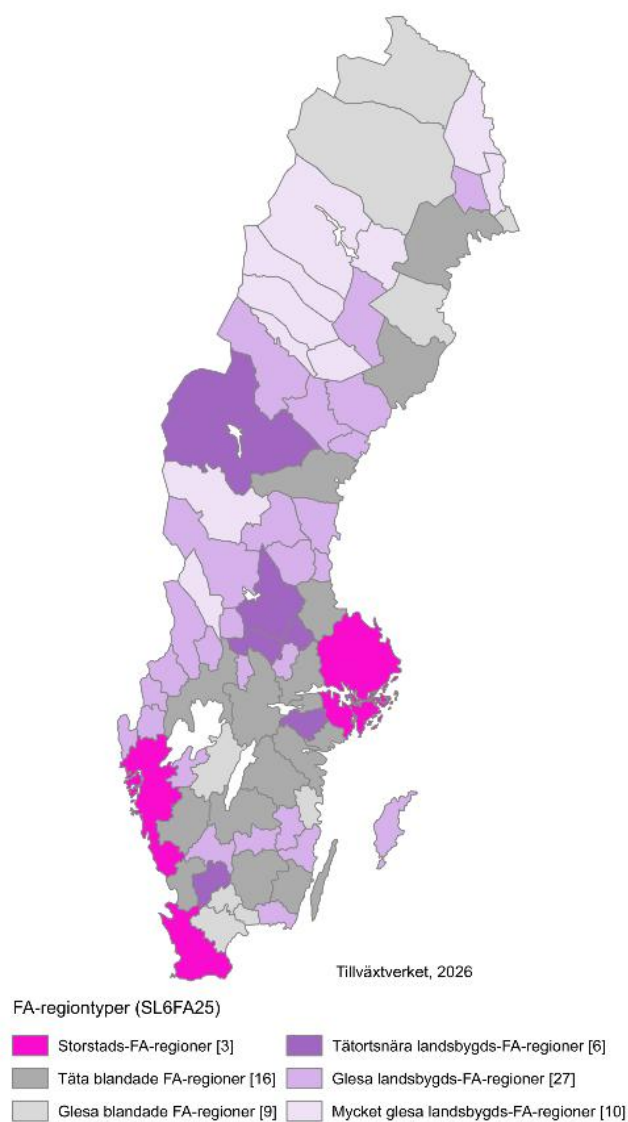
²³ Tillväxtverket (2024). Uppföljning av den sammanhållna svenska landsbygdspolitiken – fördjupad rapport 2024. Å 2024-1725.

²⁴ Trafikanalys (2025). Måluppföljningens indikatorer och mått 2025. PM 2025:7.

²⁵ Socialdepartementet (2024). Tiotandvård – ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård. SOU 2024:70.

²⁶ Klimat och Näringslivsdepartementet (2026). Vägen mot utfasning – Styrmedel för ett fossilfritt samhälle. SOU 2026:33.

²⁷ Essen, J, Åberg P (2025). Betydelsen av lokala civilsamhällen i landsbygderna för kris- och krigsberedskap. Marie Cederschiöld Högskola, Arbetsrapportserie 118.

Figur 14 Stad-land-indelning i sex FA-regioner (FA2025), 2026 [antal FA-regioner].

På tillvaxtverket.se redovisas en lista över kommuners och FA-regioners typtillhörighet.

4 Referenser

ESPON (2016). Polycentric Territorial Structures and Territorial Cooperation. Policy Brief.

ESPON. The modifiable area unit problem. Final report. ESPON 2000–2006 Program.

Essen, J, Åberg P (2025). Betydelsen av lokala civilsamhällen i landsbygderna för kris- och krigsberedskap. Marie Cederschiöld Högskola, Arbetsrapportserie 118.

Europeiska kommissionen (2019). Kommissionens genomförandeförordning C (2019) 4877 final. Bilaga. om enhetliga villkor för en harmoniserad tillämpning av territoriella typindelningar enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003.

Eurostat (2018). Methodological manual on territorial typologies. 2018 edition.

Granular (2023). Scoping report on European Rural Typologies, D4.6. Version: 31 May 2023.

Klimat och Näringslivsdepartementet (2026). Vägen mot utfasning – Styrmedel för ett fossilfritt samhälle. SOU 2026:33.

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet (2026). Ett sammanhållet, robust och konkurrenskraftigt Sverige – framtidens politik för utveckling i landsbygder och regioner (SOU 2026:46).

OECD (2010). Refinement of the OECD regional typology: the economic performance of remote rural regions in North America and Europe. GOV/TDPC/TI (2010)5

OECD (2010): Refinement of the OECD regional typology: the economic performance of remote rural regions in North America and Europe. GOV/TDPC/TI (2010)5.

Socialdepartementet (2024). Tiotandvård – ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård. SOU 2024:70.

Tillväxtanalys (2014). Bättre statistik för en bättre regional- och landsbygdspolitik. Rapport 2014:04.

Tillväxtverket (2017). Utveckla svenska städer. Rapport 0234.

Tillväxtverket (2022). Mäta regional utveckling. Rapport 0416.

Tillväxtverket (2024). Uppföljning av den sammanhållna svenska landsbygdspolitiken – fördjupad rapport 2024. Å 2024–1725.

Tillväxtverket (2025). Funktionella analysregioner 2025. Rapport 0503.

Tillväxtverket (2025). Tillstånd och trender för regional tillväxt och utveckling. Rapport 0510

Trafikanalys (2018). Perspektiv på resor och möjligheter att resa. Rapport 2018:17.

Trafikanalys (2025). Måluppföljningens indikatorer och mått 2025. PM 2025:7

Du kan ladda ned Tillväxtverkets publikationer på tillvaxtverket.se.

© Tillväxtverket

Stockholm, Juni 2026

Digital: ISBN 978-91-90068-73-1

Rapportnr: 0579

Har du frågor om den här publikationen, kontakta:

Wolfgang Pichler

Telefon, växel 08-681 91 00